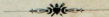

مکتبہ علمیہ

۱۸ نجفی سنہ

جزء، عدد : ۶۳

غریبہ صفر ۱۳۱۵

افاده جوايه (۱)

بالايه نقل اولنان تذکره علیہ لرندن طولانی ابوالضیا سعادتلو توفیق بک افندی
حضرتلرینه عرض تشکرات مخصوصه ایدرم .

بک گوزل اوله رق احمد و فیق پاشایه دائر بیان اولنان خصوصات میانسده
موضوع بحث اولان زمانده کی احوال ادیبه مزی ملاحظه ایله مکدر اولدم .

ترقیات کونا کون آره سنده ادبیاتجه ایروملیگه بدل گیرولمش اولدیغیزی ونو-
رسیدکان ادبانک احوال حاضره سنه نظراً بر یاندن ینه گرویه جگمزی ایکی طبقه
اولکی ادبانک افاده قلنان مسلك و مشوارندن هر صاحب دقت آکلايه بیلور .

ثروت مالیه من مملکت مزده ازدیاد نقود ایله حاصل اولیه جینی گبی ثروت ادیبه من
دخی ادبیات ایله اشتغال ایدنلرک و منظوم و منثور آثارک عددجه تکثیریه حاصل
اوله ماز .

جمله نك مظهر تقدیری اوله رق بوندن اوتوز سنه اول نشر اولنان و شمعی
(کتابخانه ابوالضیا) نك اوتوز آلتنجی نومرولی کتابخی تشکیل ایدن مقاله نفیسه ده
ادبیاتمیزک بر طریق مستقیم ترقی به سوق اوله یلمسیچون گوستریلان صور اصلا-
حیه دن هیچ برینه تشبث اولمادیفی گبی، ادبای جدیده مزده اولیه تشبثات آرزوسی
دخی گورلیور .

چب و راست ادبیات ایله اشتغال ایدنلر من هیچ بر قاعده یه مستند اولمقسزین

[۱] سعید بک افندی حضرتلریشک ۶۱ نجی نسخه ده مندرج تذکره عاجزانه ی درج ایله غلطیات ترجمه
نشر بیوردقلری افاده جوايه مدرکه از باندکی ملاحظات عاجزانه مک نسخه تاییه نشری مقرردر .

املازمی دگشدرمک ودها طوغریسی لسانره (املاسر لسان) دیدیرتمک یوله چالشمقندن بشقه بر اثر نوین گوستره میورلر .

حتی دفعاتله امضای عاجزانم تحتده اولهرق اعلان ایلدیگم وجهله معلم ناجی مرحوم دنیا ده الگ سودیگم آدملردن اولدینی حاله آنک حقنده کی فقرات تعریضیدینی بلا اعتراض تصدیقندن بشقه برشی دیه میه جگمی اعترافه مجبورم .

خلاصه جواب اولهرق (بوگون املازم بر شکل غریبه التباس ایشدرکه آنی املایه کتورلمک ایچون بای حال بر هیئت فاضله رسمیه نک ایشی درعهده ایتمسندن بشقه چاره یوقدر ا فقره سنی بالمقابله بن دخی ایراد ایلرم .

(دمیر) و (تیور) ماده لر ی حقنده ابوالضیا توفیق بک افندی حضرتلرینک ایضاحات واقفانه لرندن اکثر علمای عربیات و فارسیاتمکزک بیچاره ترجمه مزه هیچ اهمیت ویرماملری قدامدن موروث برسیئه اولدینی و «عاصم» «شعوری» «وانی» «ندیم» کبی اعظم معارف و رورانمزده دخی بوسیئه ته تصادف اولندینی مع التأسف استنباط اولئیور . ذوات مشارالیه مک بوخطالری اشکار اولدینی کبی (ینه مسلم عالیکزدرکه شناسی کرک ادب وانشاده وگرنک لغت واملاده امام اطلاقه اثبات لیاقت ایدن اصحاب معارفدن ایدی ا فقره سنده عبد عاجزجه مسلم اولدینی بیان بیوریلان خصوصاتدن (املاده امامت) خصوصنک تسلیمندن عفو بیورلمقلم رجاسی دخی ینه توفیق بک افندی حضرتلرینک افادات جلیله لر ایجاباتندن کورندی . رأینه املاجه اتباع بیورمدقلری بر ذاتی پیشوای املا اتخاذ ایتمک لگمزی و تعبیر اصح ابله اویمدقلری امامه اویمقلمزی توفیق بک افندی حضرتلری بزه توصیه بیورماملیدیلر ظننده میم .

زیرا ابوالضیا توفیق بک افندی حضرتلریله شناسی مرحوم آره سنده مشاهده اولنان اختلاف املا مثلا بعض اعلام واسماده (مختارم اولان املائی محافظه) دارم . سنده قالمیوب اساس لسان اولان افعا لک اصول تحریر صیغه لرنده دخی اختلاف کورلمش و مثلا ضروب امثال میاننده شناسی (آچدرمه قوطونک قیاغنی) دیه تحریر ایلدیگی حاله ابوالضیا توفیق بک افندی حضرتلری (آچدرمه قوطونی سولتمة

کو تویی (ضرب مثانی علاوةً ایراد ایلیوب بونده ایسه (آچدرمه) یرینه (آچدرمه)
 یازدقلری گهی شیخ الحرم زاده کریمینک (آچدرمه اهل کیفه قوطونک قباغی)
 مصرای دخی ینه (آچدرمه) املاسیله درج بیورلدیغندن مشارالیه حضرتلری
 طرفندن شناسینک بو بابده کی خطاسی هم اجتہاداً و همده اشتہاداً میدانه قولشدر .
 شناسی مرحومک املاجه دقتسزلگی قدر ادیسنه خلل ایراث ایتسه بيله
 بو بابده کی غفلتک بعضاً درجه افراطه وارمی انسانی متحیر ایتماک ممکن اوله میور .
 صورت مخصوصده ذکره شایان آثار غفلتسزلدن بری ضروب امثالنده ادست
 معناسنه اولان (ال) ایله (خلق) (مملکت) (بیکانه) (اغیار) معناسنه اولان
 (ایل) لفظنی یکدیگرندن قطعاً تفریق ایتکسزین ایراد ایتسی یعنی ایکسینی دخی
 (ال) طرزنده یازمیسدر .

ضبط ایتدیگی ضروب امثال ایچنده ابوالضیا توفیق بگک علاواتی علامات
 مخصوصه ایله تفریق اولدینی ارباب مطالعهیه معلوم اولوب آنجق (ال) و (ایل)
 خصوصنده بوعلامات تفریقیه هیچ حاجت اولمقسزین طوغری املایلر ابوالضیانک
 ویاکلش املایلر شناسینک دیه حکم ایدیلویرمک کافی و مثلاً : ال الدن اوستوند
 عرشه چیققیه قدر (ال ایچون آغلایان ایکی گوزدن چیقار) ضرب مثالننده
 (ال) یرینه (ایل) یازلق لازم ایکن (ال) یازلمش اولمسیله بو ضرب مثالنک
 منتخب و محوری شناسی اولدینی و (ایچی بی یاقار طیشی ایل) ضرب مثالننده
 (ایل) کلمه سی طوغری املا ایله یازلدیغندن، بو ضرب مثالنک محوری ابوالضیا ایدوکی
 اهل تدقیقه بدیهیدر .

طوغری اولق اوزره بو بابده شناسی مرحوم یالکز (ایچی یه زوال اولماز)
 ضرب مثانی یازمش و عموماً (ایل) موقعنده (ال) یازمسنه نظراً مرحومک بو
 ضرب مثالنده (ایل) املاسنی طوغری یازمسی (ایچی) لفظنک معناسی (بر ایل)
 طرفندن یعنی بر مملکت ویا بر قبیله و قوم و عشیرت جانبندن گلان (دیمک اولدینی
 دوشونامسندن و کیف ماتفق سفیرک ترجمه سی اولدینی ظننده بولمسنندن و (ایچی)

املاسنی دخی سبزلزاده وهی مرحومک غزل مستطی اولوب، ضرروب امثالده بر
پارچهسی استشهداد ایراد ایدیلان شو :

ای شاه اقلیم جمال
چون ایلچی یه یوقدر زوال
وهی ایدر فکر وصال
امراک نه اول فرزانه

منظومه سنده طوغری اوله رق گورمسندن منبعث اولدینی ملحوظ بولمشدر .

عثمانلی ادبای حاضره سی، رشید پاشا وقتنده موجود اولدینی ابوالضیا توفیق بک
افندی حضرتلرینک بالاده کی تذکره لرندن استنباط ایلدیگمز تعصب املانی بی محافظه
ایتمش اولسه ایدیلر، املالرمز شمیدیکی حال پریشانیسی بولماز و بعض آثار ادبیه ده
گوردیگمز وجهله عبارده لرمز عادتاً او قونیه میه حق درکیه اینک کی شایان تأسف
عجوبه لره تصادف اولماز ایدی .

غزیه سیله ایتدیگی مباحثات ادبیه دن دخی آکلاشلدینی اوزره شناسی مرحوم
ادبیات ایله متوغل ومدقق اولوب آنحق عربی وفارسی ایله اشتغال ایدن ادبامراک
ترکیه یه اهمیت ویرماملری قاعده سقیمه سندن او دخی قورتیله مامش و مثلاً (ترجمه
سالف الذکر) ایله (ترجمه سالف الذکر) ترکیب وصفیلرینک ایکسیده تراکیب
عربییه دن اولماق جهتیه برینی دیگرینه قاعده نامنه اوله رق ترجیح ایچون
نه قدر ادله گتورلسه مفروضات وموهومات دائره سندن و ترجیح بلا مرجح زمینندن
قورتلق ممکن اوله میه جفی درکار ایکن مرحوم (ترجمه سالف الذکر) دینک غلط
اولدینی و (ترجمه سالف الذکر) یازلق لازم کله جگنی گویا اثبات ایچون تصویر
افکارک نیجه صحافتی املا ایلدیگی حالده ضرروب امثال کی ینه کندی تعبیر نیجه
(حکمة العوام) ولسانندن صادر اولدینی بر ملتک ماهیت افکارینه دال اولمق
درجه سنده مهم بر شیئی حاوی اثرنده املا مزه هیچ اهمیت ویرمامشدر .

فقط (ضرروب امثال) ک تاریخ تنظیمی بیك ایکوز آلتمش سکر سنه سی

اولدینی مقدمه سندن آڭلاشلقدنه اولوب اگر طبی دخی او تاریخده واقع اولسه
ایدی ابوالضیا توفیق بک افندیڭ تذکره سندنه بیان اولنان متعصبین املا و تعبیر -
اصح اوزره محافظه لسانه اعتنا ایدن ادبا ، اثر مزبور ی پک چوق انتقاداته دوچار
ایدرلر ایدی .

قصورم وار ایسه عفو بیوریلور امیدیه آرتق بو مجتله بوراده نهایت ویردیگم
گبی سعادتلو آندریا قوباسی افندی حضرتلریڭ مطالعه لرینه ابوالضیا توفیق بک
افندی حضرتلریڭ افادات مدققانه لرندن بر قسمی جواب کافی کورندیکندن مشارالیه
حضرتلریڭ آروجه جواب یازمغه حاجت کورمدیگمی بیان و انبا و فقط همت
تدقیقه لرندن و لسانمزه خدمت ایتمک املنده بولنملرندن طولانی مشارالیه قوباسی
افندی حضرتلریڭ دخی کمال تشکراتی ادا ایلرم .

سعید

